

МИНИСТАРСТВО ВОЈНО

Број 551

Цетиње, 4 августа 1888.

Господине Командире!

Из разних мјеста Књажевине особито из оних мјеста ће постоје такве воде, ријеке или рјечице које љетом пресушују, долазе извјештаји, да народ трује рибу, са динамидом, прахом, млијечом, балаготом, клаком и другим неким средствима.

Господине Командире, свакојему житељу црногорскоме позната је строга наредба да се не смије усудити никаквим средством осим удицом или мрежом да рибу лови, јер тровањем рибе у воду, не трује се сама риба и њен род, но и чељаде које такву рибу за храну узимље, а поврх овога изложено је и живо које такву воду пије свакојаким болестима које се на исто тек доцније укажују.

Поред свијех наредаба, ипак је долазило преступника који су строго кажњавани и глобјени; за то вам понављам наредбу и наређујем строго да објасните народу, да ловци могу рибу ловити у ријекама, локвама или у море, али да се не смије за лов послужити нако са удицама, са грибовима (мрежама), са котцима, даљамима и другим умјетним средствима које не даде род рибини вити је трују.

За извршење ове наредбе ставите подручне вам официре као одговорнике да се иста поштује као закон и воља нашег узвишеног господара и књаза Николе I-ог.

Но ако би се ко усудио и поред ове наредбе, да рибу трује ма којим средствима и у какве гођ воде било, таквоме ће те узети глобе 20 талијера и казнити га са три мјесеца тамнице коју ће на Цетиње остојати. Ако би преступник и у каквом војничком чину бијо поред горе означене глобе и тамнице губи за вазда војени чин.

Господине Командире, одмах ову наредбу обнародујте и то свакоме, јер ако би ико доказао да за ову наредбу не зна, ви ће те за преступ одговорни бити.

МИНИСТАР ВОЈЕНИ
Војвода Пламенац

Напомена: Наредба је преписана из књиге »Зборник судских закона, наредаба и међународних уговора по судској струци за Књажевину Црну Гору« — Цетиње 1903.

Распис

О НАБАВЦИ И ИЗДАВАЊУ ЛОЗЕ

Сви они који желе подићи виноград калемљеном лозом на издржљивој подлози треба да поднесу писмену молбу непосредно Одјељењу народне привреде најдаље до 15 септембра ове године и у тој означити тачно мјесто гдје се намјерава виноград подићи и на што је до сада земљиште употребљавано; којом врстом домаће лозе жели да је окалемљена издржљива подлога; и да лозу искључиво узима за сађење на своме земљишту.

Да би се врста подлоге (издржљива лоза) могла тачно одредити, према садржини креча и каквоће земље уопште; и да би се могла на вријеме узети проба земље — препоручује се привредницима, да на вријеме поднесе молбе, јер се неће ниједна узимати у поступак поднијета послје 15 септембра.

По добивеним пријавама, одмах ће се од пријављених сопственика узети пробе земље и испитати: у погледу на садржину креча (калцијевог карбоната) на кречомјеру (калциметру), и механичких састојака земље.

Резултате оба ова испитивања и подаци о положају и приближној оцјени земље на терену служиће за основу одређивања подлоге за земљиште од којег је проба узета.

Према овим подацима издаће се сопственицима увјерење у коме ће се назначити:

а, земљиште од кога је проба узета (мјесто, положај, општина, село);

б, какве је каквоће земљиште по механичкој анализи;

в, колико садржи креча; и

г, која подлога (издржљива лоза) може да се седи на земљиште на коме се жели подићи виноград, а и на појединим мјестима тога зем-

љишта, ако је узето више проба.

Како ће се и ко узимати пробе земље као и ко ће их испитати одредиће Одјељење народне привреде.

Лица одређена за узимање пробе земље даће и потребна упутства око подизања винограда.

Лозе ће се, с обзиром на количину (окалемљену, која се производи у даниловградском расаднику — издавати у јесен октобра и новембра и у пролеће, фебруара и марта).

Препоручује се свима, који желе куповати лозу, да на вријеме поднесе молбе, како би се имало времена за испитивање земље, јер се никоме неће издати лоза, који у распоред није увршћен, и који не поднесе увјерење о испитаној земљи.

Нико не смије издату лозу на другога преносити, или једном издату му лозу враћати, или тражити да му се другом замјењује.

Сви они који би хтјели набавити лозу са стране дужни су, прије но што поруче лозу поднијети молбу Одјељењу народне привреде у којој ће се нагласити:

а) какву лозу (калемљену или некалемљену) жели узети, и из којег расадника;

б) преко које ће је царинарнице увести.

Уз молбу дужан је сваки поднијети увјерење о испитаној земљи на којој се мисли садити ова лоза, а уједно ће се приложити и службено увјерење о расаднику из кога се жели лоза набавити да у њему не влада никаква опака болијест.

Неће се допустити увоз оне лозе, која није препоручена за сађење, ушљед тога што није довољно издржљива, или која подлежи јако болијестима, и која не даје до-

бро грожђе за производњу или јело.

Приватним лицима строго је забрањено продаја разних сорта издржљиве лозе чисте или доби-вене хибридацијом (уопште аме-риканске), у циљу подизања винограда, док претходно о томе не добије одобрење од Министра унутр. дјела.

Сваки који жели подићи раса-дник за производњу некалемљене и калемљене лозе за продају ду-жан је пријавити се Министру унутр. дјела и поднијети увјерење о довољној стручној подобности за тај рад.

Награде за винодјелије заслуж-ним лицима и удужењима, изда-ваће се двојако:

а) као премије за утицање на обнављање и рационално поди-зање винограда;

б) као повремене награде за по-стигнуте успјехе у подизању винограда.

Премије ће се издавати онима сопственицима и удужењима приватних расадника, који поднесу потребна увјерења о правилном уређењу расадника, употреби сав-ремених метода рада и успјешном утицању на обнављање и поди-зање винограда, и кад стручна комисија коју одреди Министар унутр. дјела донесе суд, да премију заслужују.

Повремене награде ће се изда-вати виноградарима и удужењима, који правилно подигну виноград

на одређеној површини, разумно га његује и радом уопште служи зап римјер околини, и кад стручна комисија донесе суд, да награду заслужује.

Како премије тако и повремене награде издаваће се стечајем.

Рок за издавање премије не може бити мањи од три године, а за издавање повремених награда двије године.

Лоза ће се издавати бесплатно манастирима и удужењима, што ће прописивати Министар унутр. дјела, с обзиром на количину лозе, која се производи у појединим расадницима. Издавање се бесплатно: резнице и прпорци.

Цијене свију врста лозе које се производе у државним расадни-цима, по којој ће се оне продавати обнављивати ће се у службеним новинама, а по могућности и у другима, као и у засебном цјенов-нику редовно сваке године.

Обласна ће управа овај распис у што краћем року преко подруч-них органа обнародовати.

Министар унутрашњих дјела Ј. С. Пламенац

Списи Министарства
унутрашњих послова
Привредно одјељење
фасц. II/1910 (1533-2859)

Из државн. архива на Цетиње